

Септемирова Аяулым Жомартқызының 6D012000 – «Кәсіптік оқыту» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін ұсынылған «Болашақ педагогикалық бағыттағы магистрлердің креативті іс-әрекетін қалыптастыру» тақырыбындағы диссертациялық жұмысына

АНДАТПА

Зерттеу жұмысының жалпы сипаттамасы.

Диссертациялық жұмыс жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудегі болашақ магистрлердің креативті іс-әрекетін қалыптастыру мәселесін теориялық зерделеу және әдістемелік аспектілерін әзірлеуге арналған.

Зерттеу жұмысының өзектілігі.

«Педагог мәртебесі» туралы Заңның «Педагогтің кәсіптік қызметін жүзеге асыру кезіндегі құқықтары» атты 7-бабында «... тиісті білім беру деңгейінің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартының талаптары сақталған кезде шығармашылық бастамаға, оқыту мен тәрбиелеудің авторлық бағдарламалары мен әдістерін әзірлеуге және қолдануға, оқыту мен тәрбиелеудің жаңа, неғұрлым жетілдірілген әдістерін дамытуға және таратуға» делінген. Бұл басым бағыттар жоғары оқу орнынан кейінгі магистранттардың бойында болашақ ғылыми-педагогикалық бағыттағы маман ретінде креативтілік тұлғасын қалыптастыруды жетілдіруге негіз болады.

Қазіргі кезде креативті-шығармашыл, кәсіби құзыреттілігі мен адами көзқарасы қалыптасқан жаңашыл, интеллектуалды, креативті тұлғаларға сұраныс көп. Соған орай жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру жүйесі болашақ магистранттардың ынталылық, инновациялық, мобильдік, икемділік, динамизм және жан-жақтылық сияқты жаңа қырларын қалыптастыруды, креативті ойлай білетін, креативті-шығармашыл тұлға тәрбиелеуді көздейді. Болашақ магистрлердің өмірлік жағдаяттарға жылдам бейімделе алуына мүмкіндік беретін, креативтілік мәселесін және кәсіби қалыптасу сипатын зерттеу педагогика ғылымының өзекті мәселесінің біріне айналып отыр.

Зерттеу тақырыбы бойынша әдебиеттерге шолу жасап, талдау нәтижесінде қарастырылған еңбектер болашақ магистрлерді жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру жүйесінде даярлауда айтарлықтай үлес қосады, дегенмен, болашақ магистрлердің креативті іс-әрекетін қалыптастыру мәселесінің толық зерттелмегендігі айқындалды. Болашақ магистрлердің креативті іс-әрекетін қалыптастыру құралдары, механизмдері, әдістерін ұсыну, болашақ магистрлерді ғылыми-педагогикалық бағытта даярлаудың мәнін ғылыми тұрғыда қайта ойластыруды қажет етеді. Сонымен, зерттеу тақырыбының өзектілігі төмендегідей қайшылықтардың жауабын шешумен ерекшеленеді:

- креативтілігі қалыптасқан болашақ магистрлерге қоғам сұранысының қажеттілігі және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру

жүйесінде бітіруші магистрлердің креативті іс-әрекетінің жеткілікті деңгейде қалыптаспауы арасында;

- болашақ магистрлердің креативті іс-әрекетін жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру жүйесінде қалыптастыру мүмкіндіктері мен оны жүзеге асырудың ғылыми тұрғыдан негізделмеуі арасында;

- болашақ педагогикалық бағыттағы магистрлердің креативті іс-әрекетін жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру жүйесінде кәсіби бейімдеу қажеттігі мен бұл тұрғыда әдістемелік жүйенің жеткіліксіздігі арасында қарама-қайшылықтар туындап отыр.

Осы қарама-қайшылықтар бізге зерттеу мәселесін анықтап, тақырыпты «Болашақ педагогикалық бағыттағы магистрлердің креативті іс-әрекетін қалыптастыру» деп таңдап алуымызға негіз болды.

Зерттеу жұмысының мақсаты:

Болашақ магистрлердің креативтілігін қалыптастыруды теориялық негіздеу және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру үдерісінде оны жүзеге асыруды қамтамасыз ету бағытындағы материалдарды тәжірибелік-эксперименттік жұмыс барысында сынақтан өткізу.

Зерттеу нысаны: жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру үдерісі.

Зерттеу пәні: педагогикалық бағыттағы болашақ магистрлерді креативті іс-әрекетке дайындау.

Зерттеудің міндеттері:

- болашақ магистрлердің креативті тұлғасын қалыптастыруды теориялық негіздеу;

- жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру үдерісіндегі педагогикалық бағыттағы болашақ магистрлердің креативті іс-әрекетін қалыптастырудың ерекшеліктеріне сай креативтіліктің құрылымы мен мазмұнын, компоненттерін, деңгейлерін және олардың қалыптасу өлшемдерін анықтау;

- болашақ педагогикалық бағыттағы магистрлердің креативті іс-әрекетін қалыптастырудың педагогикалық шарттары мен оны жүзеге асырудың әдістерін ұсыну;

- педагогикалық бағыттағы магистранттардың креативті іс-әрекетін қалыптастырудың тиімділігін тәжірибелік-эксперименттік жұмыс барысында тексеру.

Зерттеудің ғылыми жаңалығы мен теориялық маңыздылығы:

-болашақ магистрлердің креативті тұлғасын қалыптастыру теориялық тұрғыда негізделді;

-жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру үдерісіндегі педагогикалық бағыттағы болашақ магистрлердің креативті іс-әрекетін қалыптастырудың ерекшеліктеріне сай креативтіліктің құрылымы мен мазмұны, компоненттері, деңгейлері және олардың қалыптасу өлшемдері анықталып, модель жасалды;

-болашақ педагогикалық бағыттағы магистрлердің креативті іс-әрекетін қалыптастырудың педагогикалық шарттары мен оны жүзеге асырудың әдістері ұсынылды;

-педагогикалық бағыттағы магистранттардың креативті іс-әрекетін қалыптастырудың тиімділігі тәжірибелік-эксперименттік жұмыс барысында тексерілді.

Зерттеудің практикалық маңыздылығы:

Диссертациялық зерттеуде қол жеткізілген нәтижелер мен олардың негізінде жасалған нақты ғылыми-әдістемелік ұсыныстарды, зерттеу материалдарын жоғарыдан кейінгі білім беру ұйымдарында, магистранттарды ғылыми-педагогикалық даярлау үдерісінде, кәсіби біліктілігін жетілдіру орталықтарында және қосымша білім беруде пайдалануға болады.

Қорғауға ұсынылатын қағидалар:

1. Креатив – бұл барлық ішкі байланыстарды біріктіретін проблемалы адамның мақсатты әрекеті, оның нәтижесі жаңа материалдық және идеалды құндылықтар. Креативтілік – индивидтің жаңа ұғым жасау және жаңа дағдыны қалыптастыра алатын қасиетін бейнелейтін қабілеті, яғни шығармашылық жасауға қабілеттілік; бұл ұғым интеллекттен тыс ортада зерттеледі әрі тұлғаның шығармашылық жетістіктерімен байланысты.

Болашақ магистрлердің креативті іс-әрекеті – магистранттың жаңа ұғым жасау және жаңа дағдыны қалыптастыра алатын қасиетін бейнелейтін, логикалық және стандартты емес ойлай алатын, ғылыми-педагогикалық даярлығында шығармашылық жасауға қабілетті, интеллекттен тыс ортада шығармашылық жетістіктерімен байланысты жаңашылдықты жүзеге асыруға және өзін-өзі дамытуға бағытталған біртұтас процесс.

2. Жоғары оқу орнынан кейінгі магистранттардың креативті іс-әрекетін қалыптастыру аумағында жүзеге асыратын (оқу үдерісі) және болашақтағы (кәсіби) іс-әрекетінің бағдарлық негізінің мәні және құрылымы.

3. Болашақ магистрлердің креативті іс-әрекетін қалыптастыру – бір-бірімен өзара байланысқан мотивациялық, танымдық-мазмұндық, құндылық-бағалау компоненттер жиынтығынан тұратын құрылымдық-мазмұндық моделін тиімді жүзеге асуын қарастырады. Модельдің негізгі блоктары, қалыптасу компоненттері мен өлшемдері өзара бір-бірімен тығыз байланыстағы негізгі құрылымын көрсетеді.

4. Магистрлердің креативті іс-әрекетін қалыптастыру: әдістемелік-танымдық-пәндік кешенді әдістемесі, «Болашақ педагогикалық бағыттағы магистрлердің креативтілігі» атты элективті курсы, МӨЖ жұмыстарын ұйымдастыру бойынша әдістемелік нұсқауды практикаға ендіруімен іске асырылады.

5. Тәжірибелік-эксперимент жұмысын нақты жағдаятты жүйелілік зерделеу әдісімен жүзеге асыру мазмұны және нәтижелері.

Докторанттың жеке үлесі.

Зерттеу жұмысының теориялық және эксперименттік бөлігін орындау, әдеби деректерді талдау, жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру

үдерісіндегі педагогикалық бағыттағы болашақ магистрлердің креативті іс-әрекетін қалыптастырудың ерекшеліктеріне сай креативтіліктің құрылымы мен мазмұны, компоненттері, деңгейлері және олардың қалыптасу өлшемдері анықталып, модель жасау, болашақ педагогикалық бағыттағы магистрлердің креативті іс-әрекетін қалыптастырудың педагогикалық шарттарын айқындау. Автор зерттеу нәтижелерін ғылыми жарияланымдар түрінде шығарды. «Болашақ педагогикалық бағыттағы магистрлердің креативтілігі» атты элективті курсы «Кәсіптік оқыту» мамандығының оқу жұмыс жоспарына енгізілді. Педагогикалық бағыттағы магистранттарға арналып жасалған оқу-әдістемелік және бағдарламалық құралдар жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің оқу үдерісіне ендірілді.

Жұмыс М.Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан университеті «Кәсіптік оқыту» кафедрасында орындалды.

Диссертация нәтижелерінің жариялануы мен апробациядан өтуі.

Диссертация тақырыбы бойынша 1 ғылыми жұмыс, оның ішінде Scopus халықаралық деректер базасына кіретін журналдарда 1 мақала, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің Білім және ғылым саласындағы сапаны қамтамасыз ету комитеті ұсынған басылымдарда 3 мақала, Халықаралық және Республикалық ғылыми-тәжірибелік конференцияларының материалдарында 7 мақала жарияланды:

1. Pedagogical Conditions Of Formation Of Creativity At Future Teachers. Opción, Año 35, Regular No.90 (2019): 790-814 ISSN 1012-1587/ISSNe: 2477-9385 Maracaibo – Venezuela 2019.

2. Септемирова А.Ж. Болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының креативті құзыреттілігін қалыптастыру //Қазақстан Педагогика Ғылымдары Академиясының Хабаршысы. – 2018. – №5. – Б.63-68.

3. Креативті педагогикалық іс-әрекеттің болашақ педагогты қалыптастырудағы рөлі // Қазақстанның ғылымы мен өмірі. Халықаралық ғылыми журнал. – 2020. – №5/3. – Б.229-233.

4. Магистранттардың креативтілігін қалыптастырудың жолдары // Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ Хабаршысы, –2022. – №1(70). – Б.147-154.

5. Структурно-содержательные компоненты формирования креативной педагогической деятельности // Материалы III Международной научно-практической конференции «Science and education: problems and innovations». – Пенза: МЦНС «Наука и Просвещение», 2020. – С. 295-299.

6. Stages of the Formation of Creative Activity in the Learning Process // Materials of the V International Scientific-Practical Conference «Integration of the Scientific Community to the Global Challenges of Our Time». – Tokyo: Japan, 2020. – P. 189-194.

7. Болашақ педагогтардың креативтілігін дамытудың психологиялық-педагогикалық негіздері // «Ұлттық білім беру жүйесінің өзекті мәселелері: басымдықтары, даму болашағы» атты Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. – Жетісай: «Сырдария» университеті, 2018. – Б.193-197.

8. Methodological bases of modern comparative and pedagogical researches // Proceeding V International Conference «Industrial Technologies and Engineering» ICITE – 2018. Volume V. – Shymkent: M.Auezov South Kazakhstan University, 2018. – P. 193-196.

9. Тұлғаның креативтілігі мен белсенділігі рухани жаңғырудағы басты фактор // «Заманауи әлемдегі психология: «рухани жаңғыру» бағдарламасын жүзеге асыру контекстіндегі теориялық және қолданбалы зерттеулер» атты әл-Фараби атындағы ҚазҰУ психология бөлімі ашылуының 30 жылдығына арналған Халықаралық ғылыми-әдістемелік конференция материалдары. – Алматы: Әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университеті, 2018. – Б.162-164.

10. Болашақ магистрлердің креативтілігін қалыптастырудың құрылымдық-мазмұндық моделі // «Әуезов оқулары – 19: Тәуелсіз Қазақстанға – 30 жыл» атты Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясының еңбектері – Шымкент: М.Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан мемлекеттік университеті, 2021. – Б. 212-214.

11. Кәсіптік білім берудегі креативті іс-әрекетті қалыптастыру // «Білім берудегі инновациялар: ізденіс және шешімдер» атты VI Халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдары. – Нұрсұлтан: Ы.Алтынсарин атындағы ҰБА, 2019. – Б.599-602.

Диссертацияның көлемі мен құрылымы:

Диссертацияның мазмұнын кіріспе, екі бөлім, қорытынды, пайдаланылған әдебиеттер тізімі, қосымшалар құрайды. Диссертациялық жұмыс 153 бетте мазмұндалған, 16 кесте, 13 суретпен безендіріліп, 2 қосымшадан тұрады. Отандық және шетелдік пайдаланылған әдебиеттер тізімі 202.

Кіріспеде зерттеу тақырыбының көкейкестілігі дәлелденіп, ғылыми аппараты: нысаны, пәні, мақсаты, болжамы, міндеттері, жетекші идеясы, теориялық негіздері, зерттеу көздері, әдістері, негізгі кезеңдері мен базасы, қорғауға ұсынылатын негізгі қағидалары, ғылыми жаңалығы мен теориялық және практикалық маңыздылығы, нәтижелердің дәлелділігі мен негізділігі көрсетілді.

«Болашақ педагогикалық бағыттағы магистрлердің креативті іс-әрекетін қалыптастырудың теориялық негіздері» атты бірінші тарауда зерттеу мәселесі теориялық тұрғыда негізделді. Жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру үдерісіндегі педагогикалық бағыттағы магистрлердің креативті іс-әрекетін қалыптастырудың ерекшеліктері айқындалып, болашақ педагогикалық бағыттағы магистрлердің креативті іс-әрекетін қалыптастырудың құрылымдық-мазмұндық моделі жасалынды.

«Болашақ педагогикалық бағыттағы магистрлердің креативті іс-әрекетін қалыптастырудың әдістемелік негіздері» атты екінші тарауда болашақ педагогикалық бағыттағы магистрлердің креативті іс-әрекетін қалыптастырудың педагогикалық шарттары айқындалып, магистранттардың креативті іс-әрекетін қалыптастыру әдістемесінің

мазмұны берілді. Анықтау және қалыптастыру тәжірибелік-эксперименттік зерттеулер нәтижелері анықталып, өңделіп ұсынылған.

Қорытындыда зерттеудің нәтижелері қорытындыланып, тұжырымдалып, қорғауға негізгі қағидалар ұсынылған.

Қосымшада зерттеудің тәжірибелік-эксперименттік жұмыстарда пайдаланылған әдістемелер және ғылыми-зерттеу жұмысы нәтижелерін ендіру актілері көрсетіліп берілген.

Аннотация

на диссертационную работу **«Формирование креативной деятельности будущих магистров педагогического направления» Септемировой Аяулым Жомартовны** представленной на соискание ученой степени доктора (PhD) по специальности 6D012000 – «Профессиональное обучение»

Общая характеристика исследовательской работы.

Диссертационная работа предназначено для теоретического изучения и разработки методических аспектов проблемы формирования креативной деятельности будущих магистров послевузовского образования.

Актуальность исследования.

В статье 7 «Права педагога при осуществлении профессиональной деятельности» Закона «О статусе педагога» сообщается «... при соблюдении требований государственного общеобязательного стандарта соответствующего уровня образования к творческой инициативе, разработке и применению авторских программ и методов обучения и воспитания, развитию и распространению новых, более совершенных методов обучения и воспитания». Эти приоритетные направления станут основой для совершенствования формирования у магистрантов послевузовского образования креативной личности как будущего специалиста научно-педагогического направления.

В настоящее время востребованы креативно-творческие, новаторские, интеллектуальные, креативные личности с сформированными профессиональными компетенциями и человеческими взглядами. В этой связи система послевузовского образования предусматривает формирование новых граней у будущих магистрантов, таких как мотивированность, инновационность, мобильность, гибкость, динамизм и универсальность, воспитание креативно мыслящей, креативно-творческой личности. Исследование характера профессионального становления и проблемы креативности, позволяющей будущим магистрам быстрее адаптироваться к жизненным ситуациям, становится одной из ключевых проблем педагогической науки.

В результате анализа и обзора литературы по теме исследования было выявлено, что рассмотренные работы вносят значительный вклад в подготовку будущих магистров в системе послевузовского образования, однако проблема формирования креативной деятельности будущих магистров изучена недостаточно. Представление средств, механизмов, методов формирования креативной деятельности будущих магистров требует научного переосмысления сути подготовки будущих магистров в научно-педагогическом направлении. Таким образом, актуальность темы исследования обусловлена решением следующих противоречий:

- потребность общества в будущих магистрах, креативность которых сформирована, и недостаточный уровень креативной деятельности магистров-выпускников в системе послевузовского образования;

- между возможностями формирования креативной деятельности будущих магистров в системе послевузовского образования и необоснованностью ее реализации с научной точки зрения;

- между необходимостью профессиональной адаптации креативной деятельности будущих магистров педагогической направленности в системе послевузовского образования и недостаточной в этом плане методической системой возникают противоречия.

Эти противоречия послужили нам основой для определения проблемы исследования и выбора темы «Формирование креативной деятельности будущих магистров педагогического направления».

Цель исследовательской работы:

Теоретическое обоснование формирования креативности будущих магистров и апробация материалов в ходе опытно-экспериментальной работы в направлении обеспечения ее реализации в процессе послевузовского образования

Объект исследования: процесс послевузовского образования.

Предмет исследования:

подготовка будущих магистров педагогической направленности к креативной деятельности.

Задачи исследования:

- теоретическое обоснование формирования креативной личности будущих магистров;

- определение структуры и содержания, компонентов, уровней креативности и критериев их формирования в соответствии с особенностями формирования креативной деятельности будущих магистров педагогической направленности в процессе послевузовского образования;

- предложить педагогические условия формирования креативной деятельности будущих магистров педагогической направленности и методы ее реализации;

- проверка эффективности формирования креативной деятельности магистрантов педагогического направления в ходе опытно-экспериментальной работы.

Научная новизна и теоретическая значимость исследования:

- теоретически обосновано формирование креативной личности будущих магистров;

- в соответствии с особенностями формирования креативной деятельности будущих магистров педагогической направленности в процессе послевузовского образования определены структура и содержание, компоненты, уровни креативности и критерии их формирования, разработана модель;

- предложены педагогические условия формирования креативной деятельности будущих магистров педагогической направленности и методы ее реализации;

- эффективность формирования креативной деятельности магистрантов педагогического направления проверялась в ходе опытно-экспериментальной работы.

Практическая значимость исследования:

Достигнутые в диссертационном исследовании результаты и разработанные на их основе конкретные научно-методические рекомендации, материалы исследования могут быть использованы в процессе научно-педагогической подготовки магистрантов в организациях послевузовского образования, центрах повышения квалификации и дополнительного образования.

Правила, предъявляемые к защите:

1. Креатив – это целенаправленная деятельность проблемного человека, объединяющая все внутренние связи, результатом которой являются новые материальные и идеальные ценности. Креативность – способность индивида к созданию новых понятий и формированию новых навыков, т. е. способность к креативному созиданию; это понятие изучается во внеинтеллектуальной среде и связано с креативными достижениями личности.

Креативная деятельность будущего магистра – целостный процесс, отражающий способность магистранта к созданию новых понятий и формированию новых навыков, обладающий логическим и нестандартным мышлением, способный творчески развиваться в научно-педагогической подготовке, направленный на реализацию инноваций и саморазвитие, связанное с креативными достижениями во внеинтеллектуальной среде.

2. Сущность и структура ориентировочной основы (учебного процесса) и будущей (профессиональной) деятельности магистрантов послевузовского образования.

3. Формирование креативной деятельности будущих магистров – предполагает эффективную реализацию структурно-содержательной модели, состоящей из набора взаимосвязанных мотивационных, познавательно-содержательных, ценностно-оценочных компонентов. Основные блоки, компоненты формирования и размеры модели отражают базовую структуру в тесной взаимосвязи между собой.

4. Формирование креативной деятельности магистров: методико - познавательно-предметная комплексная методика, элективный курс «Креативность магистров будущего педагогического направления», методические указания по организации работы СРМ реализуются с внедрением в практику.

5. Содержание и результаты осуществления опытно-экспериментальной работы методом последовательного изучения конкретных ситуаций.

Личный вклад докторанта.

Выполнение теоретической и экспериментальной части исследовательской работы, анализ литературных данных, определение структуры и содержания, компонентов, уровней креативности и критериев их формирования в соответствии с особенностями формирования креативной деятельности будущих магистров педагогической направленности в процессе послевузовского образования, разработка модели, определение педагогических условий формирования креативной деятельности будущих магистров педагогической направленности. Результаты исследования опубликованы автором в виде научных публикаций, элективный курс «Креативность будущих магистров педагогического направления» включен в рабочий учебный план специальности «профессиональное обучение». Учебно-методические и программные пособия для магистрантов педагогического направления внедрены в учебный процесс послевузовского образования.

Работа выполнена на кафедре «Профессиональное образование» Южно-Казахстанского университета им. М.Ауэзова.

Публикация и апробация результатов диссертации.

По теме диссертации опубликована 1 научная работа, в том числе 1 статья в журналах, входящих в международную базу данных Scopus, 3 статьи в изданиях, рекомендованных комитетом по обеспечению качества в сфере образования и науки Министерства образования и науки Республики Казахстан, 7 статей в материалах международных и республиканских научно-практических конференций:

1. Pedagogical Conditions Of Formation Of Creativity At Future Teachers. *Orpción*, Año 35, Regular No.90 (2019): 790-814 ISSN 1012-1587/ISSNe: 2477-9385 Maracaibo – Venezuela 2019.

2. Септемирова А. Ж. Формирование креативных компетенций будущих педагогов профессионального обучения // Вестник Академии Педагогических Наук Казахстана. – 2018. – №5. – С. 63-68.

3. Способ формирования креативности магистров // Наука и жизнь Казахстана. Международный научный журнал. – 2020. – №5/3. – С. 229-233.

4. «Значение и специальный очерк формирования креативности молодых ученых». Вестник КазНУ им. Аль-Фараби. – №1(70) – 2022. – С. 147-154.

5. Структурно-содержательные компоненты формирования креативной педагогической деятельности // Материалы III Международной научно-практической конференции «Science and education: problems and innovations». – Пенза: МЦНС «Наука и Просвещение», 2020. – С. 295-299.

6. Stages of the Formation of Creative Activity in the Learning Process // Materials of the V International Scientific-Practical Conference «Integration of the Scientific Community to the Global Challenges of Our Time». – Tokyo: Japan, 2020. – P. 189-194.

7. Психолого-педагогические основы развития креативности будущих педагогов // Материалы международной научно-практической

конференции «Актуальные проблемы национальной системы образования: приоритеты, перспективы развития». – Жетысай: Университет «Сырдария». – 2018. – С. 193-197.

8. Methodological bases of modern comparative and pedagogical researches // Proceeding V International Conference «Industrial Technologies and Engineering» ICITE – 2018. Volume V. – Shymkent: M.Auezov South Kazakhstan University, 2018. – P. 193-196.

9. Креативность и активность личности – главный фактор духовного возрождения // Материалы международной научно-методической конференции, посвященной 30-летию открытия отделения психологии КазНУ им.Аль-Фараби «Психология в современном мире: теоретические и прикладные исследования в контексте реализации программы «Рухани жаңғыруу». – Алматы. – 2018. – С. 162-164.

10. Формирование структурно-содержательной модели креативности будущих магистров // Труды Международной научно-практической конференции «Ауэзовские чтения – 19: 30 лет независимости Казахстан» – Шымкент: ЮКУ им. М.Ауэзова, – 2021. – С. 107-110.

11. Формирование креативной деятельности в профессиональном образовании // Материалы VI Международной научно-практической конференции «Инновации в образовании: поиск и решения». – Нурсултан: Национальная академия образования им. И.Алтынсарина. – 2019. – С. 599-602.

Объем и структура диссертации.

Содержание диссертации составляют введение, две части, заключение, список использованной литературы, приложения. Диссертационная работа изложена на 153 страницах, иллюстрирована 16 таблицами, 13 рисунками, содержит 2 приложения. Список использованной отечественной и зарубежной литературы 202.

В ходе исследования была доказана актуальность темы исследования, продемонстрирован научный аппарат: форма, предмет, цель, прогноз, задачи, ведущая идея, теоретические основы, источники, методы, основные этапы и база исследования, основные принципы, выносимые на защиту, научная новизна и теоретическая и практическая значимость, обоснованность и валидность результатов.

В первой главе «**Теоретические основы формирования креативной деятельности будущих магистров педагогической направленности**» теоретически обоснована проблема исследования. Определены особенности формирования креативной деятельности магистров педагогической направленности в процессе послевузовского образования, разработана структурно-содержательная модель формирования креативной деятельности будущих магистров педагогической направленности.

Во второй главе «**Методические основы формирования креативной деятельности магистров будущего педагогического направления**» определены педагогические условия формирования

креативной деятельности магистров педагогического направления, дано содержание методики формирования креативной деятельности магистрантов. Определение и формирование результатов опытно-экспериментальных исследований определены и представлены в обработке.

В заключении обобщены и сформулированы результаты исследования, предложены основные принципы защиты.

В приложении представлены методики исследования, использованные в опытно-экспериментальных работах, и акты внедрения результатов научно-исследовательской работы.

Dissertation work of **Septemirova Ayaulym Zhomartovna** on the topic: **"Formation of creative activity of future masters of pedagogical direction"** prepared for obtaining the degree of Doctor of Philosophy (PhD) on the specialty 6D012000 – "Professional training".

Annotation

General characteristics of the research work.

The dissertation work is intended for theoretical study and development of methodological aspects of the problem of formation of creative activity of future masters of postgraduate education.

Relevance of the research work.

Article 7 "The rights of a teacher in the exercise of professional activity" of the Law "On the status of a teacher" states "... in compliance with the requirements of the state mandatory standard of the appropriate level of education for creative initiative, the development and application of author's programs and methods of teaching and upbringing, the development and dissemination of new, more advanced methods of teaching and upbringing". These priority areas will become the basis for improving the formation of a creative personality among graduate students of postgraduate education as a future specialist in scientific and pedagogical direction.

Currently, creative, innovative, intellectual, creative personalities with formed professional competencies and human views are in demand. In this regard, the system of postgraduate education provides for the formation of new facets for future undergraduates, such as motivation, innovation, mobility, flexibility, dynamism and versatility, the upbringing of a creatively thinking, creative and creative personality. One of the most pressing problems of pedagogical science is the study of the problem of creativity and the nature of professional formation, which allows future masters to quickly adapt to life situations.

As a result of the analysis and review of the literature on the research topic, it was revealed that the considered works make a significant contribution to the preparation of future Masters in the system of postgraduate education, but the problem of the formation of creative activity of future masters has not been studied enough. The presentation of the means, mechanisms, methods of forming the creative activity of future masters requires a scientific rethinking of the essence of the training of future Masters in the scientific and pedagogical direction. Thus, the relevance of the research topic is distinguished by the resolution of the following contradictions:

- between the need for public demand for future Masters with established creativity and insufficient formation of creative activity of Graduate Masters in the system of postgraduate education;
- between the possibilities of forming creative activities of future masters in the system of postgraduate education and the lack of scientific justification for its implementation;

-there are contradictions between the need for professional adaptation of the creative activity of future masters of pedagogical direction in the system of postgraduate education and the insufficient methodological system in this regard.

These contradictions served us as a basis for determining the problem of research and choosing the topic "Formation of creative activity of future masters of pedagogical direction".

The purpose of the research work:

Theoretical substantiation of the formation of creativity of future masters and approbation of materials in the course of experimental work to ensure its implementation in the process of postgraduate education.

The object of research: the process of postgraduate education.

Subject of research: preparation of future masters of pedagogical direction for creative activity.

Research objectives:

- theoretical justification of the formation of the creative personality of future masters ;

- to determine the structure and content of creativity, components, levels and criteria for their formation in accordance with the specifics of the formation of creative activities of future masters of pedagogical direction in the process of postgraduate education;

- to propose pedagogical conditions for the formation of creative activity of future masters of pedagogical direction and methods of its implementation;

-to verificate the effectiveness of the formation of creative activity of undergraduates of the pedagogical direction in the course of experimental work.

Scientific novelty and theoretical significance of the research:

- the formation of the creative personality of future masters is theoretically justified ;

- in accordance with the peculiarities of the formation of the creative activity of future masters of pedagogical direction in the process of postgraduate education, the structure and content, components, levels of creativity and criteria for their formation are determined, a model is developed;

- pedagogical conditions for the formation of creative activity of future masters of pedagogical direction and methods of its implementation are proposed;

-the effectiveness of the formation of creative activity of undergraduates of the pedagogical direction was tested during experimental work.

Practical significance of the research:

The results achieved in the dissertation research and specific scientific and methodological recommendations developed on their basis, the research materials can be used in the process of scientific and pedagogical training of undergraduates in organizations of postgraduate education, in centers for advanced training and in additional education.

Principles proposed for protection:

1. Creative is a purposeful activity of a problem person that unites all internal connections, the result of which is new material and ideal values. Creativity is an individual's ability to create new concepts and form new skills, i.e. the ability to creatively create; this concept is studied in an extra-intellectual environment and is associated with creative achievements of the individual.

The creative activity of the future master is an integral process reflecting the ability of a graduate student to create new concepts and form new skills, possessing logical and non-standard thinking, able to develop creatively in scientific and pedagogical training, aimed at implementing innovations and self-development associated with creative achievements in an extra-intellectual environment.

2. The essence and structure of the indicative basis (educational process) and future (professional) activities of graduate students of postgraduate education.

3. The formation of creative activity of future masters - involves the effective implementation of a structural and content model consisting of a set of interrelated motivational, cognitive-content, value-evaluation components. The main blocks, components of the formation and dimensions of the model reflect the basic structure in close relationship with each other.

4. Formation of creative activity of masters: methodical - cognitive-subject complex methodology, elective course "Creativity of masters of the future pedagogical direction", methodological guidelines for the organization of work of the SRM are implemented with implementation into practice.

5. The content and results of the implementation of experimental work by the method of sequential study of specific situations.

Personal contribution of a doctoral student.

Performing the theoretical and experimental part of the research work, analyzing literary data, determining the structure and content, components, levels of creativity and criteria for their formation in accordance with the peculiarities of the formation of creative activity of future masters of pedagogical direction in the process of postgraduate education, developing a model, determining the pedagogical conditions for the formation of creative activity of future masters of pedagogical orientation. The results of the research are published by the author in the form of scientific publications, the elective course "Creativity of future masters of pedagogical direction" is included in the working curriculum of the specialty "vocational training". Educational and methodological and program manuals for undergraduates of the pedagogical direction have been introduced into the educational process of postgraduate education.

The work was carried out at the Department of "Professional Education" of the South Kazakhstan University named after M. Auezov.

Publication and approbation of the results of the dissertation.

1 scientific work has been published on the topic of the dissertation, including 1 article in journals included in the international database Scopus, 3 articles in publications recommended by the Committee for Quality Assurance

in Education and Science of the Ministry of Education and Science of the Republic of Kazakhstan, 7 articles in the materials of international and republican scientific and practical conferences:

1. Pedagogical Conditions Of Formation Of Creativity At Future Teachers. Opción, Año 35, Regular No.90 (2019): 790-814ISSN 1012-1587/ISSNe: 2477-9385Maracaibo – Venezuela 2019.

2. Septemirova A. Zh. "Formation of creative competencies of future teachers of vocational training". Bulletin Of the Academy Of Pedagogical Sciences Of Kazakhstan -2018. - No. 5. - Pp. 63-68.

3. "The role of creative pedagogical activity in the formation of a future teacher." Science and life of Kazakhstan. International Scientific Journal. -2020. - No.5/3. - pp. 229-233.

4. " The way of formation of creativity of masters." Bulletin of KazNU, No. 1(70) - 2022 - pp. 147-154.

5. Structural and content components of the formation of creative pedagogical activity. Science and education: problems and innovations: collection of articles of the III International Scientific and Practical Conference. - Penza. ICNS "Science and Education". -2020. - pp. 295-299.

6. Stages of the Formation of Creative Activity in the Learning Process. Materials of the V International Scientific-Practical Conference «Integration of the Scientific Community to the Global Challenges of Our Time». In three volumes. –Tokyo. -2020. - P. 189-194.

7. Psychological and pedagogical foundations of the development of creativity of future teachers. Proceedings of the international scientific and practical conference "Actual problems of the national education system: priorities, prospects for the development of the Syrdarya University". - Zhetysay. -2018. - pp. 193-197.

8. Methodological bases of modern comparative and pedagogical researches. Proceeding V International Conference «Industrial Technologies and Engineering» ICITE – 2018, Volume V M.Auezov South Kazakhstan University. –Shymkent. – 2018. –P.193-196.

9. Creativity and personal activity are the main factor of spiritual rebirth. Materials of the international scientific and methodological conference dedicated to the 30th anniversary of the opening of the Department of Psychology of Al-Farabi Kazakh National University "Psychology in the modern world: theoretical and applied research in the context of the implementation of the program "Rukhani Zhangyru". - Almaty. -2018. - pp. 162-164.

10. Formation of a structural-content model of creativity of future masters. Proceedings international scientific-practical conference «Auezov readings – 19: 30 years of independence of Kazakhstan» - Shymkent: M.Auezov SKSU, 2021. - pp. 212-214.

11. "Formation of creative activity in professional education". Collection of materials of the VI International Scientific and Practical Conference

"Innovations in education: search and solutions". - Nursultan. -2019. - pp. 599-602.

The structure and scope of the dissertation.

The content of the dissertation consists of an introduction, two parts, a conclusion, a list of references, appendices. The dissertation work is presented on 153 pages, illustrated with 16 tables, 13 figures, and contains 2 appendices. The list of used domestic and foreign literature use is 202.

In the course of the study, the relevance of the research topic was proved, the scientific apparatus was demonstrated: form, subject, purpose, forecast, tasks, leading idea, theoretical foundations, sources, methods, main stages and base of the study, the basic principles to be defended, scientific novelty and theoretical and practical significance, validity and validity of the results.

In the first chapter "**Theoretical foundations of the formation of creative activity of future masters of pedagogical direction**", the problem of research is theoretically substantiated. The features of the formation of creative activity of masters of pedagogical direction in the process of postgraduate education are determined, a structural and content model of the formation of creative activity of future masters of pedagogical direction is developed.

In the second chapter "**Methodological foundations for the formation of creative activity of future masters pedagogical direction**", pedagogical conditions for the formation of creative activity of masters of pedagogical direction are defined, the content of the methodology for the formation of creative activity of undergraduates is given. The definition and the formation of the results of experimental studies are defined and presented in processing.

In conclusion, the results of the study are summarized and formulated, the basic principles of protection are proposed.

The appendix presents the research methods used in experimental work, and the acts of implementation of the results of research work.